

**Program wychowawczo – profilaktyczny
Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Adama Mickiewicza
w Rzeszowie
2023/2024**

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły w roku szkolnym 2023/2024

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59) Szkoła Podstawowa nr 1 w Rzeszowie od 1 września 2023 r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów.
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo – profilaktyczny zakłada także realizację podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
- Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Spis treści:

1. Obowiązujące akty prawne
2. Założenia programu
3. Misja szkoły
4. Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego
5. Diagnoza sytuacji
6. Sylwetka absolwenta
7. Struktura oddziaływań wychowawczych
8. Diagnoza zagrożeń
9. Obszary działań do realizacji
10. Ewaluacja Programu
11. Ustalenia końcowe

1. Obowiązujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im Adama Mickiewicza w Rzeszowie

2. Założenia:

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości wynikającej z przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski koncepcji pracy szkoły. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym.

Zadania programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

3. Misja szkoły:

Przekazujemy wiedzę, rozbudzamy potrzebę dalszego kształcenia, wpajamy podstawowe wartości: uczciwość, szacunek dla innych, patriotyzm oraz motywujemy do aktywnego udziału w życiu społecznym.

4. Cel ogólny programu:

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspomaganie oraz wspieranie dzieci w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i moralnej oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w taki sposób, aby młodzi ludzie byli przygotowani do odpowiedzialności za własne decyzje i wybory. Motywowanie do rozwoju osobistego i wrażliwości na potrzeby innych ludzi i środowiska.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 1) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 2) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 3) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Cele szczegółowe:

- Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się, wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów;
- Budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samooceny;
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i wybory;
- Uczenie rozwiązywania problemów i radzenia sobie z niepowodzeniami;
- Motywowanie do nauki i rozwijanie zainteresowań;
- Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku, tolerancji i życzliwości;
- Kształcenie postaw szacunku do siebie i drugiego człowieka.

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy – Prawo oświatowe) nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 2) indywidualnych rozmów z rodzicami, wychowawcami, nauczycielami, uczniami,
- 3) analizie opinii o uczniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- 4) analizie innych dokumentów szkolnych (dziennik klasowy, dziennik pedagoga, wyniki klasyfikacji i promocji uczniów, sprawozdania i wnioski ze spotkań zespołów przedmiotowych),
- 5) obserwacji zachowań uczniów podczas pobytu w szkole,
- 6) wniosków z ewaluacji wewnętrznej.

W bieżącym roku szkolnym 2023/2024 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- dbałość o zdrowie psychiczne, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i poczucia bezpieczeństwa,
- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic),
- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji,
- przeciwstawianie się obojętności wobec wszelkich przejawów zła, kształtowanie gotowości współdziałania i pomocy – dobroczynności, szlachetności, zaangażowania społecznego,
- dbałość o zdrowie psychiczne, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i poczucia bezpieczeństwa,
- kształtowanie umiejętności przeżywania emocji, radzenia sobie ze stresem i agresją – kształcenie samodzielności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów uczniowskich (tolerancja, życzliwość, empatia i przyjaźń),
- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny, respektowanie praw i obowiązków uczniów,

- doskonalenie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych, w szczególności w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,
- kształtowanie właściwych zachowań uczniów w sytuacji zagrożenia,
- przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom potrzebującym pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

6. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Chcemy, by absolwent Szkoły Podstawowej nr 1:

- kierował się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- znał i stosował zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanował siebie i innych,
- znał historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- korzystał z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystywał narzędzia i technologie informatyczne,
- posiadał wiedzę na temat obecnych zagrożeń społecznych cywilizacyjnych,
- podejmował odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- rozumiał potrzebę wolontariatu i był chętny do niesienia pomocy,
- dbał o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- był odporny na niepowodzenia,
- potrafił aktywnie i racjonalnie spędzać wolny czas,
- integrował się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonował w zespole,
- był dociekliwy, poszukiwał dobra, prawdy i piękna w świecie,
- znał i rozwijał swoje talenty, możliwości i zainteresowania,
- był ambitny, kreatywny, samodzielny, odpowiedzialny, tolerancyjny,
- był przygotowany do podjęcia nauki w szkole ponadpodstawowej

7. Struktura oddziaływań wychowawczych:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i opiekuńczego w szkole, koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawczo-profilaktyczne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły.
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń

i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, sytuacji konfliktu zbrojnego
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog i psycholog szkolny:

Do zadań należy:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły i placówki;

- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pedagog specjalny:

Do zadań należy:

- współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

- współpraca z zespołem, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami,
- przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły

Rada rodziców:

- współtworzy Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,

- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Środowisko lokalne:

Pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych.

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2,
- Referat ds. Profilaktyki Nieletnich i Patologii,
- Sąd Rodzinny Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Leczenia Uzależnień,

8. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Rzeszowie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- badań ankietowych skierowanych do nauczycieli,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- badań ankietowych skierowanych do uczniów

Wyniki diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wskazują występowanie czynników chroniących :

- wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, znajomość zasad zachowania, wolność od nałogów,
- rodzice uważają szkołę za miejsce bezpieczne, do której chętnie uczęszczają dzieci,
- nauczyciele, pedagog troszczą się o kształtowanie pozytywnych postaw wśród uczniów, poświęcają dużo uwagi sprawom wychowawczym
- Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole.
- Dobre kontakty kadry pedagogicznej z uczniami, przyjazna atmosfera, możliwość udania się z problemem do pedagoga, psychologa, wychowawcy
- Plany pracy wychowawców, pedagoga, psychologa uwzględniają działania wynikające z Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.
- Tematy godzin wychowawczych realizowane w klasach nawiązują do tematyki profilaktyki i wychowania. Są one spójne i wynikają z planu pracy wychowawcy klasy i Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego.
- Uczniowie uczestniczą w życiu szkoły. Chętnie biorą udział w projektach, akcjach charytatywnych, zajęciach dodatkowych organizowanych na terenie szkoły.

W wyniku ewaluacji wyróżniono najbardziej ryzykowne, powtarzające się zachowania uczniów na terenie szkoły i poza nią:

- brak integracji z całym zespołem klasowym,
- sporadyczne incydenty palenia papierosów, zwłaszcza e- papierosy,
- niska kultura osobista uczniów
- uzależnienie od korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych
- niski stopień egzekwowania zapisów regulaminu (zachowanie)

9. Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany będzie w czterech obszarach:

1. ZDROWIE-EDUACJA ZDROWOTNA

2. RELACJE I KOMUNIKACJA - KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI I POSTAW SPOŁECZNYCH

3. OBSZAR KULTURA – WARTOŚCI, NORMY SPOŁECZNE, WZORY ZACHOWAŃ

4. OBSZAR BEZPIECZEŃSTWO- PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH

1. Edukacja zdrowotna realizowana będzie poprzez:

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,
- prowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych,
- kształtowanie świadomości uczniów w zakresie potrzeb znajomości zasad ochrony zdrowia psychicznego, kształtowanie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,

Obszar	Zadania
Edukacja zdrowotna	<p>1. Rozwój osobowości (mocne, słabe strony, predyspozycje). Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Poznawanie zasad zdrowego żywienia, higieny osobistej i aktywności ruchowej.</p> <p>3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, proekologicznych.</p> <p>4. Stosowanie zasad BHP, zasad ewakuacji oraz procedurami obowiązującymi w czasie pandemii,</p> <p>5. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności uczenia się, umiejętności planowania i organizacji czasu na naukę i wypoczynek, motywowania do nauki również podczas ewentualnego wdrożenia nauczania zdalnego,</p>

	<p>7. Pomoc dziecku w osiągnięciu sukcesu edukacyjnego. Wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>8. Profilaktyka zaburzeń odżywiania,</p> <p>9. Psychoedukacja na temat specyfiki funkcjonowania dziecka w okresie dojrzewania.</p> <p>10. Rozwijanie świadomości dzieci na temat dbałości o zdrowie psychiczne.</p> <p>11. Doradztwo zawodowe.</p>
--	--

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,	<p>Zdiagnozowanie występowania czynników ryzyka i czynników chroniących przed sięganiem po substancje psychoaktywne przez uczniów.</p> <p>Ocena występowania zjawisk zachowań ryzykownych (agresja, środki odurzające)</p> <p>Organizacja wsparcia grupowego i indywidualnego dla ucznia – podejmowanie działań wzmacniania odporności psychicznej uczniów.</p> <p>Kształtowanie odporności psychicznej uczniów – umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami, problemami i presją dzięki silnej konstrukcji psychicznej.</p> <p>Współpraca z rodzicami w celu wzmacniania konstruktywnych postaw w zakresie stawiania swoim dzieciom realistycznych wymagań i wspierania dzieci w ich rozwoju.</p>	<p>Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat ryzyka i czynników chroniących przed sięganiem po substancje psychoaktywne przez uczniów.</p> <p>Długofalowa organizacja wspierania ucznia we wzmacnianiu odporności psychicznej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastawienie ucznia na własny rozwój (określenie swoich potrzeb – potencjał i deficyty – i sformułowanie celów na podstawie aspiracji, marzeń i pragnień przez ucznia), – akceptację trudności (tj. zrozumienie, że trudności i problemy to wyzwania, które są częścią życia i służą naszemu rozwojowi, gotowość do wyjścia poza strefę komfortu), – wyrabianie optymizmu (wiara we własne siły, postrzeganie problemów jako wyzwań i możliwości gromadzenia nowych doświadczeń, poszukiwanie korzyści w każdej sytuacji), – prowadzenie pogadanek na temat zdrowia psychicznego, odporności 	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej.</p>

		psychicznej na godzinach wychowawczych, zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej.	
Prowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych,	<p>Dostosowanie ćwiczeń gimnastycznych i zabaw ruchowych do możliwości uczniów.</p> <p>Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania – zajęcia wychowania do życia w rodzinie.</p>	<p>Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie.</p> <p>Spotkania ze specjalistami.</p> <p>Gazetki ścienne i ulotki.</p> <p>Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych.</p> <p>Udział w zawodach sportowych, organizacja dni sportu, szkolnych rozgrywek.</p>	<p>Odpowiedzialni: nauczyciel wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, pielęgniarka, wychowawcy, specjaliści (pedagog, psycholog, pedagog specjalny).</p>
Kształtowanie świadomości uczniów w zakresie potrzeb znajomości zasad ochrony zdrowia psychicznego, kształtowanie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,	<p>Poszerzanie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego ochrony.</p> <p>Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.</p> <p>Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie rozpoznawania problemów ze zdrowiem psychicznym u uczniów i jego ochrony.</p>	<p>Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowia psychicznego.</p> <p>Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie konsultacji dla uczniów, rodziców, nauczycieli.</p> <p>Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku problemów ze zdrowiem psychicznym – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>Podjęmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagogzy, psycholog</p>

2. Kształtowanie postaw społecznych (relacje) realizowane będzie poprzez:

- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji: integracja zespołów klasowych, rozwijanie empatii, wyzwalanie chęci działania na rzecz innych,
- prawidłowe i skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych – rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w życiu

codziennym, kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych – odróżnianie dobra od zła.

- rozwijanie wrażliwości i odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

<p>Kształtowanie umiejętności i postaw społecznych,</p>	<p>1.Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p> <p>2.Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się, dobry klimat w szkole.</p> <p>3.Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu, podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>4.Rozwijanie współpracy, samorządności.</p> <p>5.Kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli.</p> <p>6.Uwrażliwienie na potrzeby innych osób, podejmowanie wolontariatu.</p>
--	--

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
<p>Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji: integracja zespołów klasowych, rozwijanie empatii, wyzwalanie chęci działania na rzecz innych,</p>	<p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych – wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Zwracanie uwagi na kulturę słowa, interweniowanie w sytuacji używania wulgaryzmów.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p> <p>Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.</p> <p>Realizacja zajęć dla dzieci dwujęzycznych (np. niebędących obywatelami polskimi), wzbogacających poprawne posługiwanie się językiem polskim.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia przez wychowawców.</p> <p>Praca samorządu uczniowskiego</p> <p>Organizacja spotkań prewencyjnych z policją</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy, psycholog</p>

	<p>Kształtowanie u uczniów umiejętności przestrzegania podstawowych reguł i norm obowiązujących w szkole.</p> <p>Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.</p> <p>Systematyczna współpraca z rodzicami w celu ujednoczenia systemu oddziaływań wychowawczych i budowania atmosfery wzajemnego szacunku.</p> <p>Podejmowanie przez pedagoga, psychologa i wychowawców interwencji w sytuacjach łamania norm i reguł.</p>		
<p>Prawidłowe i skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych – rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w życiu codziennym, kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych – odróżnianie dobra od zła.</p>	<p>Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p> <p>Tworzenie warunków do rozwijania komunikacji i współpracy w grupie (w tym w środowiskach wirtualnych).</p> <p>Rozmowy i warsztaty na temat sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Kodeks ucznia – znajomość podstawowych praw i obowiązków wynikających z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p>	<p>Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy. Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki.</p> <p>Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p> <p>Warsztaty z psychologiem – podstawowe umiejętności komunikacyjne.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy.</p>
<p>Rozwijanie wrażliwości i odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</p>	<p>Realizacja zajęć mających na celu modelowanie postaw empatii, asertywności (postawy związane z zasadami współżycia w grupie).</p>	<p>Zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą</p>

	<p>Organizowanie zajęć rozwijających myślenie, rozumowanie, argumentowanie, rozwiązywanie problemów, wnioskowanie, testowanie hipotez, dochodzenie do konkluzji w ramach zespołów nauczycielskich.</p> <p>Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<p>Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p>	<p>klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy.</p>
--	--	---	---

3. Wartości, normy, wzory zachowań (kultura) realizowane będą poprzez:

- budowanie systemu wartości – prawda, dobro i piękno.
- kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.

Kultura- wartości, normy, wzory zachowań	<p>1. Budowanie systemu wartości, odróżnianie dobra od zła, ukazywanie autorytetów moralnych.</p> <p>2. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, szanowanie tradycji i kultury własnego narodu oraz poszanowania dla innych kultur, respektowanie norm społecznych.</p> <p>3. Kształtowanie postawy szacunku i tolerancji dla ludzi oraz respektowania ich praw.</p> <p>4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej i przygotowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym.</p>
---	---

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Budowanie systemu wartości – prawda, dobro i piękno.	<p>Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>Ocena stopnia wywiązywania się z obowiązków przez uczniów – analiza dokonywana przez wychowawców (oceny, frekwencja, punktualność, uwagi,</p>	<p>Zajęcia realizowane podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>Zajęcia z pedagogiem szkolnym – kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałości o język i kulturę wypowiedzenia się.</p> <p>Spotkania z autorytetami – dostarczanie wzorców osobowych.</p>

	<p>osiągnięcia, zasługi, cząstkowa ocena z zachowania).</p> <p>Uwrażliwienie uczniów na prawdę, dobro i piękno podczas realizacji wszystkich obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.</p> <p>Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p> <p>Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p>	<p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz ze specjalistami.</p> <p>Realizacja treningu asertywności.</p>
<p>Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>Realizacja zajęć wychowania do wartości – lekcje z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>Nauka dobrych manier.</p> <p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych, należącymi do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów – popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych</p>	<p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji; określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p> <p>Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką, np. do teatru, filharmonii, muzeów, na wystawy artystyczne.</p> <p>Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych.</p> <p>Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej.</p> <p>Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży zgodnie z potrzebami rozwojowymi.</p>

	<p>i kulturowych dla uczniów pochodzących z innych krajów.</p> <p>Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów –, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli, np. na języku polskim, wiedzy o społeczeństwie, wychowaniu do życia w rodzinie.</p>	<p>Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.</p> <p>Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p> <p>Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich.</p> <p>Oglądanie spektakli teatralnych na temat zasad, wartości i norm społecznych.</p> <p>Realizacja cyklu lekcji wychowawczych.</p> <p>Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą.</p>
--	---	---

4. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo realizowana będzie poprzez:

- Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.
- Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej – kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<p>1.Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p> <p>2.Przeciwdziałanie różnym uzależnieniom. Nauka racjonalnych sposobów rozwiązywania problemów i poszukiwania pomocy.</p> <p>3.Dostarczanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków podejmowanych czynów.</p> <p>4.Kształtowanie umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne. Rozumienie problemu</p>
--	--

	<p>cyberprzemocy i cyberprzestępczości.</p> <p>5. Wsparcie uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p>
--	--

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Poznanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.</p>	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.</p> <p>Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach).</p> <p>Realizacja zajęć na lekcjach wiedzy o społeczeństwie – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy psychicznej w cyberprzestrzeni i w życiu realnym.</p> <p>Organizacja zajęć z psychologiem – rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Organizacja spotkań z policjantem.</p> <p>Konsultacje z pedagogiem.</p> <p>Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Filmy edukacyjne i materiały.</p> <p>Gazetki edukacyjne, szkolne radio.</p>
<p>Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii</p>	<p>Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa</p>	<p>Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p>

informacyjno-komunikacyjnej – kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	<p>wynikającego z anonimowych kontaktów.</p> <p>Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych, oraz dotyczącej ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym przed reklamą).</p> <p>Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p>	<p>Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje informatyki, wiedzy o społeczeństwie – lekcje na temat krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p> <p>Prowadzenie zajęć profilaktycznych – dotyczących cyberbezpieczeństwa</p>
---	--	---

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki na spotkaniach z rodzicami. 3. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 4. Konkursy plastyczne. 5. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 6. Realizacja działań promujących zdrowie. 7. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 8. Rozeznanie czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 9. Akcja „Warzywa i owoce w szkole”. 10. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 	<p>pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy.</p> <p>Przeszkoleni nauczyciele (wg odrębnego planu na</p>

		zajęciach w każdej klasie). Zajęcia z wychowawcami klas.
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak np. organizacja i przebieg imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, sytuacja epidemiologiczna. 3. Gazetki ścienne, np. na temat zagrożeń zdrowia i życia. 4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 5. Kształtowanie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych (np. wyszukiwania, porządkowania informacji z różnych źródeł); kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. 	<p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p> <p>Dziennik zajęć pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego.</p>
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i ucznia oraz obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. 2. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 	<p>Nauczyciele klas – Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy – zasady dobrego wychowania, gazetka szkolna.</p>	

<ol style="list-style-type: none"> 3. Prowadzenie pogadanek na temat tolerancji, akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka – uświadamianie uczniom, do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania – kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno. 5. Zapobieganie niewłaściwym zachowaniom uczniów – pogadanki na temat tolerancji na lekcjach wychowawczych. 6. Egzekwowanie zasad wynikających ze statutu szkoły i wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz Kodeksu ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. 7. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji. 8. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 9. Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane decyzje i wybory oraz postępowanie. 10. Uczestnictwo i współodpowiedzialność w tworzeniu uroczystości szkolnych i pozaszkolnych. 11. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 	<p>Wychowawcy – system oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Integracja zespołów klasowych (w tym z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy): pogadanki, gry i zabawy integracyjne, imprezy klasowe, andrzejki, mikołajki. 4. Rozwijanie przynależności do grupy, samorządu uczniowskiego 	<p>Wychowawcy – scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas. Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy, dziennik pedagoga/pedagoga specjalnego.</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego.</p>	
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas.</p> <p>Dzienniki specjalistów.</p>

	<p>4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania.</p> <p>5. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich.</p> <p>6. Kształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy.</p>	
--	---	--

III. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
	<p>1. Kulturowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła.</p> <p>2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>3. Uczniowie mają szacunek dla kultury i dorobku narodowego oraz dziedzictwa cywilizacyjnego Europy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym – uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych, – składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. <p>4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu, niesienia pomocy innym.</p> <p>5. Uczniowie poznają założenia edukacji klasycznej – wychowywanie do prawdy, dobra, piękna poprzez np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gazetki w klasach, – pogadanki na temat postawy uczniów, – poznanie wartości, takich jak: dobro, prawda, piękno, odpowiedzialność, poprzez odpowiednią analizę literacką i życia codziennego, – udział w konkursach recytatorskich (klasy młodsze), – organizację uroczystości Dnia Edukacji Narodowej, 11 listopada, Święta Konstytucji 3 Maja. 	<p>Dokumentacja szkolna.</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie objawom nietolerancji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania poprzez organizację pogadanek.</p> <p>2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.</p>	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach – dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.</p>

IV. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji korzystania z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 2. Dzień Bezpiecznego Internetu. 3. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 		<p>Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem).</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), – „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”, – „Co to jest cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”, – ustalenie zasad netykiety w szkole, – kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. 2. Stworzenie uczniowi możliwości korzystania z różnych źródeł informacji: <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystywanie przez uczniów wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, technologii informatycznej do zajęć i prac domowych, – zajęcia na sali komputerowej, – konkursy informatyczne. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska. 4. Ochrona ofiar przemocy: 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji – materiały informacyjne.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura Niebieskiej Karty, - gazetki tematyczne. 	
--	---	--

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. Informacje na temat niskiej frekwencji (pisemnie).
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	Organizacja spotkań i warsztatów dla rodziców ze specjalistami w razie potrzeby. Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych, w tym na temat przeciwdziałania zagrożeniom epidemiologicznym oraz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.

Organizacja działań dla nauczycieli.

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

używania niebezpiecznych środków i substancji.	<p>Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych</p> <p>Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <p>Metody pracy w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów.</p>
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	<p>Udostępnianie materiałów szkoleniowych.</p> <p>Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.</p>

10. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. Analizę dokumentacji,
3. Przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. Rozmowy z rodzicami,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

11. USTALENIA KOŃCOWE

- Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.
- Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
- Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele wskazani przez Dyrektora Szkoły.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1im. Adama Mickiewicza w Rzeszowie jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.
- Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.
- W każdym roku szkolnym we wrześniu Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły zostanie uaktualniony w oparciu o wnioski z ewaluacji i bieżącą diagnozę potrzeb. Do

Programu będzie dołączany harmonogram działań zaplanowanych na dany rok szkolny w klasach 1-3, klasach 4-8, kalendarz imprez szkolnych w formie odrębnego załącznika.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Rzeszowie dniu 18.09.2023r.